

เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

Attitude Toward the Nursing Profession of Nursing Students of Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit

อัญญา คูอาริยะกุล** วราภรณ์ ยศทวี** นัยนา อินธิโชติ**
วิภาวรรณ นวลทอง* วีระยุทธ อินพะเนา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 337 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของเพลินตา พรหมบัวศรี จำนวน 55 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการยอมรับในสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ และด้านองค์กรในวิชาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับดี โดยนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล อยู่ในระดับดี ส่วนนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านองค์กรในวิชาชีพ และด้านการยอมรับในสังคม อยู่ในระดับดี ส่วนด้านการปฏิบัติงานในวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล นักศึกษาพยาบาล

ABSTRACT

A descriptive research study was used to examine attitude toward the nursing profession of nursing students of Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit. The sample consisted of 337 - first to fourth year nursing students who studied in the first semester in academic year 2010. Data were collected by using attitude toward the nursing profession of nursing students' scale of Plernta Prombuasri that contained 55 items 6 sector such as; social acceptance, professional characteristics, nursing practice, relationships with others, career development and nursing organization. The data were analyzed by using frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, One Way ANOVA and Scheffe's test. The major finding was as following;

* พยาบาลวิชาชีพ, ** พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

1. On the whole, nursing students of Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit had good attitude toward the nursing profession. In general first-year, second-year and third-year nursing students had good attitude toward the nursing profession, while forth-year nursing students had moderate attitude toward the nursing profession. When considering attitude toward the nursing profession in each sector, nursing students had good attitude toward the nursing profession in career development, professional characteristics, relationships with others, nursing organization and social acceptance, while moderate attitude toward the nursing profession in nursing practice.

2. Statistically, attitude toward the nursing profession by among first to forth year nursing students were significant different at $p < .01$.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพด้านสุขภาพที่สำคัญยิ่ง ที่ช่วยให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น ในการให้บริการการพยาบาล บุคลากรพยาบาลจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล พร้อมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพด้วย (อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม, 2550; Viphonephom, 2003) ซึ่งในวงวิชาชีพทางการพยาบาล ได้ให้ความสำคัญกับเรื่อง “เจตคติ” มาก ทั้งนี้เนื่องจากวิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่สังคมคาดหวังในด้านบริการทางสุขภาพ และพยาบาลเป็นบุคลากรที่ต้องปฏิบัติงานกับผู้คนทั้งผู้ร่วมงานในที่มสุขภาพและผู้รับบริการที่มีความหลากหลาย และต้องปฏิบัติการพยาบาลกับผู้รับบริการหรือผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง หากพยาบาลมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพแล้ว จะทำให้ไม่สามารถให้บริการที่ดีกับผู้ป่วย และไม่สามารถปฏิบัติภารกิจต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายคุณภาพได้ ท้ายสุดอาจทำให้พยาบาลเหล่านั้นขาดกำลังใจ เกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ รวมถึงอาจมีการเปลี่ยนแปลง โยกย้าย หรือลาออก

จากวิชาชีพการพยาบาลได้ ซึ่งการพัฒนาให้พยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลได้นั้น ส่วนหนึ่งจำเป็นต้องเตรียมตั้งแต่เป็นนักศึกษาพยาบาล โดยสถาบันการศึกษาพยาบาลเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมการดังกล่าวข้างต้น

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ เป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลที่มีหน้าที่และบทบาทในการผลิตบัณฑิตพยาบาล ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับเรื่อง “เจตคติ” มากเช่นกัน โดยจะเห็นได้จากการกล่าวถึงเกี่ยวกับเจตคติไว้ในปรัชญาการศึกษาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ว่า เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ มีทักษะการสื่อสาร มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ สถาบันพระบรมราชชนก, 2552) โดยถ้านักศึกษาพยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลแล้ว จะทำให้นักศึกษาสามารถนำความรู้และทักษะต่างๆ ที่ได้รับจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สามารถให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วย ครอบครัว และสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความพอใจในชีวิต การศึกษา มีความสุขในการเรียนและมีความเชื่อมั่นในตนเองอีกด้วย (ลักขณา แพทยานันท์, 2551) แต่ในทางตรงกันข้ามหากนักศึกษาพยาบาลมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล จะทำให้นักศึกษาไม่มีความสุขในการเรียน และการดำเนินชีวิต ขณะขึ้นฝึกปฏิบัติงานคลินิก ก็จะปฏิบัติการพยาบาลกับผู้รับบริการได้ไม่เต็มที่ ตลอดจนอาจแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อผู้มารับบริการ ซึ่งจะส่งผลทางอ้อมถึงคุณภาพการพยาบาลอีกด้วย รวมถึงนักศึกษาอาจลาออกกลางคัน ทำให้เกิดการสูญเสียค่าทางการศึกษาสิ้นเปลืองงบประมาณของประเทศชาติ หรือเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วอาจลาออกหรือเปลี่ยนแปลง โยกย้ายงาน ทำให้เกิดการขาดแคลนบุคลากรทางการพยาบาลที่จะให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อความปลอดภัยของผู้ป่วยได้ (ICN, 2006 อ้างถึงใน อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม, 2550) จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

การศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล จึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ ซึ่งผลการเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยพยาบาลในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา เพื่อพัฒนาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ตลอดจนนโยบายในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในวิชาชีพการพยาบาล อันจะส่งผลดีต่อตัวนักศึกษาโดยสามารถศึกษาได้สำเร็จตามเป้าหมาย และส่งผลต่อคุณภาพการบริการพยาบาลและประโยชน์กับผู้รับบริการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ ส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล
2. นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ ที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 337 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา และเหตุผลในการเลือกเรียนวิชาชีพการ

พยาบาล ส่วนที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของเพลินตา พรหมบัวศรี จำนวน 55 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการยอมรับในสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ และด้านองค์กรในวิชาชีพ ในจำนวนข้อคำถามทั้ง 55 ข้อ มีข้อคำถามที่แสดงถึงเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลที่ดี จำนวน 28 ข้อ และข้อคำถามที่แสดงถึงเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลที่ไม่ดี จำนวน 27 ข้อ ผู้วิจัยนำแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลมาหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficients) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

วิธีการเก็บรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขออนุญาตดำเนินการวิจัยจากผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ หลังจากนั้นพบนักศึกษา ชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และมีการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับแบบสอบถามตอบกลับที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 274 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.31

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการทดสอบเชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิจัย

1. นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.37) โดยนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.81$, 3.63 และ 3.62, S.D. = 0.29, 0.31 และ 0.40 ตามลำดับ) ส่วนนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านความ

ก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านองค์กรในวิชาชีพ และด้านการยอมรับในสังคม อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.79, 3.77, 3.62, 3.62$ และ $3.57, S.D. = 0.43, 0.36, 0.58, 0.38$ และ 0.50 ตามลำดับ) ส่วนด้านการปฏิบัติงานในวิชาชีพ มีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40, S.D. = 0.42$)

เมื่อพิจารณาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติดีมากต่อวิชาชีพการพยาบาล คือ ข้าพเจ้าเชื่อว่าวิชาชีพการพยาบาลเป็นงานที่สร้างกุศล วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่หางานง่ายและข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ให้มีสุขภาพดี ($\bar{X} = 4.61, 4.60$ และ $4.53, S.D. = 0.57, 0.56$ และ 0.55 ตามลำดับ) ส่วนข้อที่นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล คือ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าความเป็นสมาชิกในวิชาชีพการพยาบาลจะต้องเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อสังคมมาก ข้าพเจ้าคิดว่าองค์กรวิชาชีพการพยาบาลควรดูแลช่วยเหลือสมาชิกให้ดีขึ้นกว่าเดิม ข้าพเจ้าต้องใช้ความอดทนอย่างมากเมื่อต้องปฏิบัติกรพยาบาล และข้าพเจ้าต้องเสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพในขณะที่ปฏิบัติงานการพยาบาล ($\bar{X} = 1.73, 1.75, 1.84$ และ $2.46, S.D. = 0.80, 0.65, 0.92$ และ 0.96 ตามลำดับ)

2. นักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ เป็นรายคู่ พบว่ามีความแตกต่างกัน 5 คู่ ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 3, ชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 4, ชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 4 และ ชั้นปีที่ 3 กับชั้นปีที่ 4 โดยที่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดีกว่าชั้นปีที่ 2, 3 และ 4, นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดีกว่าชั้นปีที่ 4, นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดีกว่าชั้นปีที่ 4 ส่วนนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2

และชั้นปีที่ 3 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับการศึกษาของประภา รัตตสัมพันธ์, อัญชลี จันทาโก และละเอียด ภักดีจิตต์ (2540) ; กมลพรรณ หอมาน, ศิริพร ลิ้มพัฒนานนท์ และผกามาต วัฒนภะวรรณ (2541) และ ณัฐสุรางค์ บุญจันทร์, ถนอมขวัญ ทวีบุรณ์ และสมจินต์ เพชรพันธุ์ศรี (2545) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี การที่นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับดี อธิบายได้ว่าการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ จัดสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลที่ว่า เพื่อให้ให้นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ มีทักษะการสื่อสาร มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งเป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ สถาบันพระบรมราชชนก, 2552) โดยอาจารย์ผู้สอนทุกคนจะมีการปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลให้กับนักศึกษาพยาบาล ขณะที่มีการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นอกจากนี้การวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษาเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลได้ เนื่องจากเจตคติของบุคคลถูกสร้างขึ้นได้จากการเลียนแบบจากคนอื่น ยิ่งบุคคลที่เป็นแบบอย่างเป็นที่เคารพหรือได้รับการยกย่องอยู่แล้วจะมีผลต่อความเชื่อมากยิ่งขึ้น (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2549)

ดังนั้นการเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์ จะมีส่วนส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลได้ นอกจากนี้ วิทยาลัยพยาบาลยังมีการจัด

กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ทำให้ให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ เช่น เมื่อนักศึกษาพยาบาลเข้ามาศึกษาในชั้นปีที่ 1 ก่อนที่จะมีการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงานกิจการนักศึกษาจะมีการจัดอบรมโครงการค่ายผลิใบ ซึ่งเป็นโครงการที่ช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมีการปรับตัวและรู้จักการสร้างสัมพันธภาพกับรุ่นพี่และอาจารย์ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพเพื่อให้นักศึกษาเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล และหลังจากอบรมโครงการค่ายผลิใบแล้ว กลุ่มงานวิชาการจะมีการจัดโครงการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ โดยมีเนื้อหาที่เน้นให้นักศึกษารู้จักวิชาชีพการพยาบาลมากขึ้น มีการเชิญรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษาและประสบความสำเร็จในการทำงานมาให้ข้อคิดและกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของวิชาชีพการพยาบาล และในทุกๆ ปี ก่อนที่นักศึกษาพยาบาลจะเลื่อนชั้นเรียนเป็นปีที่สูงขึ้น กลุ่มงานกิจการนักศึกษาจะมีการจัดโครงการอบรมค่ายฟื้นฟูคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 อีกด้วย ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับดี ดังที่แมคกายร์ (McGuire, 1969 อ้างถึงในธีรวุฒิ เอกะกุล, 2549) ได้กล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลว่า อาจทำได้โดยการให้บุคคลอื่น มาแนะนำสิ่งต่างๆ ซึ่งจะทำให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติได้ สอดคล้องกับเฟลด์แมน (Feldman, 2009) ที่กล่าวไว้เช่นกันว่า การชักชวนเป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเจตคติได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านองค์กรในวิชาชีพ และด้านการยอมรับในสังคมอยู่ในระดับดี อธิบายได้ว่า ในปัจจุบันวิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคมในบทบาทของการดูแลผู้ป่วยและผู้รับบริการทางด้านสาธารณสุขมากขึ้น และในการปฏิบัติงานการพยาบาลเป็นการปฏิบัติที่อาศัยรูปแบบความสัมพันธ์แบบร่วมมือทั้งกับผู้ร่วมทีมสุขภาพเองและผู้ป่วย ผลการปฏิบัติงานร่วมกันดังกล่าว ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความเข้าใจมากขึ้น และเห็นว่าทุกวิชาชีพ

ที่เกี่ยวข้องกับทีมสุขภาพมีความสำคัญเช่นเดียวกัน ดังการวิเคราะห์ข้อมูลรายชื่อที่พบว่า นักศึกษามองว่า สังคมยังให้ความสำคัญกับวิชาชีพการพยาบาลเทียบเท่าวิชาชีพอื่น ประกอบกับปัจจุบันพยาบาลสามารถศึกษาต่อได้ถึงระดับปริญญาโทและปริญญาเอกทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงมีผลทำให้นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลในด้านต่างๆ ดังกล่าวอยู่ในระดับดี อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์ข้อมูลรายชื่อพบว่า นักศึกษาพยาบาลยังมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลในระดับไม่ดี ในข้อที่ว่าข้าพเจ้าคิดว่าองค์กรวิชาชีพการพยาบาลควรดูแลช่วยเหลือสมาชิกให้ดีขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้เนื่องจากในการฝึกปฏิบัติงานการพยาบาล นักศึกษาพยาบาลจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากอาจารย์พยาบาลหรือพยาบาลพี่เลี้ยงในหอผู้ป่วย เมื่อนักศึกษาพยาบาลมีปัญหาคณะฝึกปฏิบัติอาจารย์พยาบาลหรือพยาบาลพี่เลี้ยงจะเป็นผู้ที่ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้ ดังนั้นนักศึกษาจึงยังไม่เห็นบทบาทที่แท้จริงขององค์กรวิชาชีพการพยาบาล จึงอาจทำให้นักศึกษามีเจตคติในข้อดังกล่าวอยู่ในระดับไม่ดีได้

สำหรับเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านการปฏิบัติงานในวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากวิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตและความปลอดภัยของมนุษย์ที่จะเกิดความผิดพลาดไม่ได้ และในการปฏิบัติงาน พยาบาลจะต้องปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ป่วยหรือผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งเวรเช้า ป้าย ดึก ซึ่งเวลาในการพักผ่อนจะไม่ตรงกับแบบแผนปกติของมนุษย์ นอกจากนี้งานพยาบาล ยังเป็นงานบริการด้านสุขภาพอนามัยที่ต้องสัมผัสกับผู้รับบริการที่มีความหลากหลาย ซึ่งล้วนแต่มีความเจ็บป่วย มีความทุกข์ทรมาน เสี่ยงต่อการเกิดโรคต่างๆ ประกอบกับภาวะการขาดแคลนพยาบาลในปัจจุบัน และการบริการสุขภาพที่มีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ภาระงานของพยาบาลเพิ่มมากขึ้น (อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม, 2550) พยาบาลยังต้องทำงานหนักมากขึ้นอีก สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้นักศึกษาพยาบาลรับรู้ถึงภาระที่หนักดังกล่าว จึงส่งผลทำให้นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพในด้านการปฏิบัติงานในวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลางได้ สอดคล้องกับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายชื่อที่พบว่า ข้อที่นักศึกษาพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลอยู่ในระดับไม่ดี ได้แก่ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเป็นสมาชิกในวิชาชีพการพยาบาลจะต้องเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อสังคมมาก ข้าพเจ้าต้องใช้ความอดทนอย่างมากเมื่อต้องปฏิบัติตามการพยาบาล และข้าพเจ้าต้องเสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพในขณะที่ปฏิบัติงานการพยาบาล ซึ่งผลการศึกษาค้างนี้สอดคล้องกับการศึกษาของฉวีวรรณ โพธิ์ศรี และปรางคทิพย์ อุจะรัตน์ (2541) ที่ได้ศึกษาภาพลักษณ์ของพยาบาลและวิชาชีพการพยาบาลตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ภาพลักษณ์ของพยาบาลที่ไม่ดี ได้แก่ ลักษณะงานพยาบาลเป็นงานที่หนัก เสี่ยงต่อการติดโรคจากการทำงาน งานพยาบาลทำให้ สุขภาพทรุดโทรมก่อนวัยอันควร แต่การศึกษาค้างนี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐสุรางค์ บุญจันทร์และคณะ (2545) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี

2. เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 1-4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การที่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแตกต่างกัน อาจเนื่องจากนักศึกษาพยาบาลมีประสบการณ์หรือได้รับประสบการณ์จากการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดีกว่าชั้นปีที่ 2, 3 และ 4, นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดีกว่าชั้นปีที่ 4, นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดีกว่าชั้นปีที่ 4 ส่วนนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอธิบายได้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึก ความเชื่อ และการแสดงพฤติกรรมที่มีต่อสิ่งหนึ่ง และเจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับ (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2549) การที่นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดีกว่าชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 เพราะช่วงที่เก็บข้อมูล

เป็นช่วงที่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 เพิ่งเปิดเรียน ยังไม่ได้มีการเรียนการสอนในวิชาชีพการพยาบาล ดังนั้นเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 จึงเป็นเจตคติที่นักศึกษาพยาบาลมีมาก่อนที่จะเข้าศึกษาในวิชาชีพการพยาบาล แสดงว่า ความรู้สึกทางบวกต่อวิชาชีพการพยาบาล ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาในวิชาชีพ ซึ่งน่าจะมีเหตุผลมาจากปัจจุบันการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีการแนะแนวการศึกษาต่ออย่างกว้างขวาง และปัจจุบันวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ขาดแคลน ดังนั้นการเข้ามาศึกษาต่อในวิชาชีพการพยาบาล เมื่อสำเร็จการศึกษาย่อมมีงานทำแน่นอน สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่พบว่าเหตุผลส่วนใหญ่ ที่นักศึกษาพยาบาลเลือกเรียนในวิชาชีพการพยาบาลเพราะชอบ/รักในวิชาชีพการพยาบาล รวมถึงเมื่อพิจารณาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลเป็นรายชื่อ พบว่านักศึกษาพยาบาลมีความเห็นว่าวิชาชีพการพยาบาลเป็นงานที่สร้างกุศล เป็นวิชาชีพที่หางานง่าย และเกิดความรู้สึกรักภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ให้มีสุขภาพดี ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลสูงกว่าชั้นปีอื่นๆ นอกจากนี้ช่วงที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลนั้น เป็นช่วงที่กลุ่มงานกิจการนักศึกษาได้มีการจัดอบรมโครงการค่ายผลิใบ และหลังจากผ่านการอบรมโครงการค่ายผลิใบแล้ว กลุ่มงานวิชาการได้จัดโครงการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ดังนั้นจึงพบว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพมากกว่าชั้นปีอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของประภา รัตตสัมพันธ์และคณะ (2540) และกมลพรรณ หอมนานและคณะ (2541) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4

การที่นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดีกว่าชั้นปีที่ 4 อธิบายได้ว่าในช่วงที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเป็นช่วงที่นักศึกษาพยาบาลเพิ่งเปิดเรียนได้ประมาณ 1 เดือน และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 เพิ่งผ่านประสบการณ์การเรียนการสอนในหมวดรายวิชาทั่วไปและรายวิชาที่เป็นพื้นฐานของวิชาชีพ ซึ่งลักษณะ

รายวิชาจะยังไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนเหมือนรายวิชาที่เป็นวิชาชีพทางการพยาบาล ประกอบกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ยังไม่มีประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหรือในหน่วยบริการสุขภาพอื่นๆ จึงยังไม่เห็นสภาพที่แท้จริงของการฝึกปฏิบัติ ส่วนนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ผ่านการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทางการพยาบาลและมีประสบการณ์การฝึกภาคปฏิบัติในรายวิชาทางการพยาบาลที่ยังไม่ซับซ้อน เช่น รายวิชาปฏิบัติการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันการเจ็บป่วย รายวิชาปฏิบัติหลักการและเทคนิคการพยาบาล เป็นต้น จึงทำให้เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 อยู่ในระดับดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ก่อนที่นักศึกษาจะขึ้นชั้นปีที่ 2 และ 3 กลุ่มงานกิจการนักศึกษาได้จัดโครงการอบรมฟื้นฟูคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะได้รับการอบรมปลูกฝังเพื่อให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล ดังนั้นจึงอาจทำให้นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาชีพดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ได้

ส่วนการที่นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 มีเจตคติต่ำกว่าทุกชั้นปี อาจเนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ผ่านประสบการณ์ทางวิชาชีพการพยาบาลทั้งจากการเรียนภาคทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้นักศึกษามองเห็นลักษณะของวิชาชีพการพยาบาลที่แท้จริงว่า วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง มีความอดทน เสียสละ ในการปฏิบัติงานอาจเกิดปัญหาต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเองได้ตลอดเวลาถ้าขาดความละเอียดรอบคอบ ขณะเดียวกันในการฝึกปฏิบัติ นักศึกษาจะต้องขึ้นฝึกปฏิบัติทั้งเวรเช้า บ่าย ดึก ทำให้แบบแผนการพักผ่อนเปลี่ยนแปลงไป นักศึกษาต้องทำรายงานการวางแผนการพยาบาล ต้องเตรียมความรู้ และอื่นๆ อีกมากมาย ดังนั้นจึงอาจทำให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลลดลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่พบว่า คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับไม่ดี ในข้อที่ว่า ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเป็นสมาชิกในวิชาชีพการพยาบาลจะต้องเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อสังคมมาก ข้าพเจ้าต้อง

ใช้ความอดทนอย่างมากเมื่อต้องปฏิบัติการพยาบาล และข้าพเจ้าต้องเสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพในขณะที่ปฏิบัติงานการพยาบาล และสอดคล้องกับการศึกษาของสร้อย อนุสรณ์ธีรกุล, เกษราวัลณ์ นิลวรานุกร และสมพร วัฒนกุลเกียรติ (2543) ที่พบว่า ทศนคติของนักศึกษาต่อการพยาบาลเชิงบวกค่อยๆ ลดลงตามลำดับตามชั้นปีที่สูงขึ้น เพราะเห็นว่า การพยาบาลเป็นงานที่น่าเบื่อหน่าย การพยาบาลทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและความรู้สึก เช่น ทำให้สุขภาพทรุดโทรม ไม่สดชื่น ความรู้สึกภาคภูมิใจในวิชาชีพลดลง การช่วยเหลือและเอาใจใส่ต่อวิชาชีพเดียวกันน้อย และรู้สึกเป็นทุกข์ในการทำงาน สำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ไม่แตกต่างกันนั้น อาจอธิบายได้ว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 3 ยังได้รับประสบการณ์ในวิชาชีพการพยาบาลที่ไม่แตกต่างกันดังกล่าวแล้วข้างต้น ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาทั้งสองชั้นปี มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลไม่แตกต่างกันได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการจัดการศึกษา : ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า มีนักศึกษาพยาบาลถึงร้อยละ 30.66 ที่เลือกเรียนวิชาชีพการพยาบาล เพราะตามใจพ่อแม่ และร้อยละ 1.46 เลือกเรียนพยาบาลเพราะถูกบังคับ ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้ อาจมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล และอาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล รวมถึงอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพบริการพยาบาลต่อไปได้ ดังนั้น อาจารย์ที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน หรือกลุ่มงานกิจการนักศึกษา ควรให้ความสำคัญในการติดตามและหาแนวทางในการส่งเสริมให้นักศึกษาเหล่านี้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล

2. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล : ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ด้านการปฏิบัติงานในวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษาชั้นปีที่สูงขึ้นจะมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลลดลงตามลำดับ รวมถึงนักศึกษาพยาบาลรู้สึกว่าการเป็นสมาชิกในวิชาชีพการพยาบาลจะต้องเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อสังคมมาก ต้องใช้ความอดทนอย่างมาก

เมื่อต้องปฏิบัติการพยาบาล และต้องเสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพในขณะที่ปฏิบัติงานการพยาบาล ดังนั้น ในขณะที่นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วยหรือหน่วยบริการสุขภาพต่างๆ อาจารย์พยาบาลหรือพยาบาลพี่เลี้ยงที่เป็นผู้นิเทศนักศึกษา ควรให้ความสนใจกับพฤติกรรมต่างๆ ของนักศึกษาที่แสดงออกขณะให้การพยาบาลผู้ป่วย และควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ หรือสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการสร้างเจตคติที่ดีให้กับนักศึกษา

3. ด้านการบริหาร: วิทยาลัยพยาบาล ควรมีการกำหนดเป็นนโยบายในการวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาก่อนที่จะรับเข้าศึกษา เพื่อคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีใจรักในวิชาชีพและสนใจจริงเท่านั้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตต์ ทุกชั้นปี อย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบแนวโน้มของเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา และเป็นข้อมูลที่สำคัญในการปลูกฝังหรือส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลให้กับนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ดีในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้รับบริการต่อไป

2. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล เช่น การฝึกภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วย การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลเป็นต้น เพื่อให้ผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางในการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ได้ตรงประเด็นมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตต์ ที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัย และอนุญาตให้เก็บข้อมูลการวิจัย ขอขอบคุณดร.เพลินดา พรหมบัวศรี ที่อนุญาตให้ใช้เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ และท้ายสุดขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาลทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เอกสารอ้างอิง

- กมลพรรณ หอมนาน, ศิริพร ลิ้มพัฒนานนท์ และพกา มาศ วัฒนกะวรรณ. (2541). **รายงานวิจัย เรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล.** งานวิจัยและส่งเสริมวิชาการวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี.
- ฉวีวรรณ โพธิ์ศรี, ปรานคทิพย์ อุจะรัตน์. (2541). ภาพลักษณ์ของพยาบาลและวิชาชีพการพยาบาลตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพ. **วารสารพยาบาลศาสตร์.** 16 (เม.ย-มิ.ย.), 47-58.
- ณัฐสุรางค์ บุญจันทร์, ถนอมขวัญ ทวีบุรณ์ และสมจินต์ เพชรพันธุ์ศรี. (2545). ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนที่มีผลต่อเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. **วารสารพยาบาลศาสตร์.** 20(2), 31-42.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2549). **การวัดเจตคติ (Measurement of Attitude).** อุบลราชธานี: วิทยาออฟเซทการพิมพ์.
- ประภา รัตตลัมพันธ์, อัญชลี จันทาโก และละเอียด ภักดีจิตต์. (2540). **รายงานวิจัยเรื่อง เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยรังสิต.** คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- เพลินดา พรหมบัวศรี. (2545). **การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อสร้างความสามารถทางวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลักขณา แพทยานันท์. (2551). รายงานการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล ความเหนื่อยหน่ายกับการรับรู้ความสามารถของตนเองของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. **วารสารวิทยาลัยพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์.** 6(2), 23-33.

- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ สถาบันพระบรมราชชนก. (2552). **หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552**. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.
- สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล, เกษราวัลณ์ นิลวางกูร และสมพร วัฒนกุลเกียรติ. (2543). ทักษะของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพการพยาบาล. **วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. 23(2-4), 37-51.
- อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม. (2550). **การพัฒนาวิชาชีพการพยาบาล**. เชียงใหม่: หจก.โรงพิมพ์ช้างเผือก.
- Feldman, R. S. (2009). **Understanding psychology**. New York: Mc Graw Hill.
- Khamhanh Viphonephom. (2003). **Attitude toward the nursing profession of nursing midwife students in college of health technology Vientiane, Lao people's democratic republic**. A thesis submitted in partial fulfillment of the requirement for the degree of master of science (public health) major in public health nursing faculty of graduate studies Mahidol University.